

ΑΙ Ξ Ω Ν Η

Ι Ο Υ Λ Ι Ο Σ — Α Υ Γ Ο Υ Σ Τ Ο Σ 1 9 5 2

Α Ι Ξ Ω Ν Η

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Συνδρομή ἑτησίᾳ Ἑσωτερικοῦ δρχ. 60.000—Ἐξωτερικοῦ Δολλ. 5—
Διὰ τὴν Αἴγυπτον Λιρ. Αἰγύπ. 2.—Τιμὴ ἑκάστου τεύχους δρχ. 5.000
Τόμος Β', Ἀριθ. φύλλου 19 — 20

Διὰ τὰ χειρόγραφα καὶ ὅτι ἐνδιαφέρει τὴν σύνταξιν τοῦ περιοδικοῦ πρὸς τὴν «ἐπιτροπὴν ἐκδόσεως» ὁδὸς Νίκης 20 Τηλέφ. 24.106. Ἐμβάσματα καὶ συνδρομαὶ διὰ τὸ περιοδικὸν πρέπει νὰ ἀποστέλλωνται πρὸς τὴν δίδα Ἀντωνίαν Κουρμπόζου ὁδὸς Νίκης 20 Ἀθῆναι. Διὰ πληροφορίας καὶ κάθε τι σχετικὸν μὲ τὴν διεκπεραίωσιν τοῦ περιοδικοῦ πρὸς τὸν κ. Γεώργιον Κανδρεβιώτην ὁδὸς Νίκης 20 — Τηλέφ. 20.149 Ἀθῆναι

ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ

Η ΕΚ ΧΑΛΚΙΔΟΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΤΙΝΙΚΟΥ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ

Τὰ ὀνόματα τῶν Ἑλληνίδων πόλεων εἶναι σύμβολα αἰώνιων ἐκπολιτιστικῶν ἀξιῶν· διότι ἑκάστη σχεδὸν τῶν πόλεων τούτων προσέφερε πρώτη μίαν ἢ καὶ περισσοτέρας τῶν ἐννοιῶν αὐτῶν, ἐφ' ὧν ἐρείδεται, ἢ καὶ προαίγεται εἰσέτι ὁ ἄνθρωπος. Ἐνεκα τούτου οἱ τόποι, τὰ ἐρείπια καὶ τὰ πάσης φύσεως μνημεῖα τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος τῆς Ἑλλάδος ἀποτελοῦσι τὰ γνήσια στοιχεῖα δι' ὧν ὑποσημαίνεται, μελετᾶται καὶ ἐλέγχεται ἡ σημασία τῶν ἐκπολιτιστικῶν ἀξιῶν καὶ καταδεικνύεται ἢ τυχὸν ἀνάγκη διατηρήσεως ἢ ἀναζωπυρώσεως καὶ συμπληρώσεως τούτων.

Εἰς τὴν προνομιούχον ταύτην χορείαν τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, αἵτινες συνέβαλον μεγάλως εἰς τὴν ἡμέρωσιν τοῦ ἀνθρώπου συγκαταλέγεται καὶ ἡ Χαλκίς, ἐφ' ὅσον τὸ τοπικὸν αὐτῆς ἀλφάβητον παραλαβόντα τὰ ἰταλικά φῦλα (Ὀμβροί, Ὀσκοί, Ἐτροῦσκοί, Λατῖνοι κ.λ.π.) ἐκ τῶν Χαλκιδέων ἀποίκων τῆς ἐν τῇ Νοτίῳ Ἰταλίᾳ Κύμης, διέδωσαν εἰς ὀλόκληρον τὴν Δύσιν καὶ πάντας σχεδὸν τοὺς πεπολιτισμένους λαοὺς, οἵτινες χρησιμοποιοῦσιν αὐτὸ μέχρι σήμερον. Ἡ δὲ διάδοσις τοῦ ἀλφαβήτου τούτου συνεχιζομένη καὶ εἰς τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους (παράδειγμα ἔστω ἡ Τουρκία) τείνει διὰ τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ νὰ ἐπικρατήσῃ καὶ νὰ καταστήσῃ τοῦτο παγκόσμιον.

Ἡ ἱστορία τῆς γενέσεως καὶ ἐξελιξέως τῆς ἑλληνικῆς γραφῆς ἀποτελεῖ ἐν τῶν σπουδαιωτάτων καὶ λίαν ἐπιμάχων ἐπιστημονικῶν προβλημάτων.

Ἐπὶ πάντων σχεδὸν τῶν παλαιότερων ἐπιστεύετο, ὅτι οἱ Ἕλληνες τῆς ἱστορικῆς περιόδου παρέλαβον τὴν γραφὴν ἐκ τῶν Φοινίκων, τῶν ἐλθόντων μετὰ τοῦ Κάδμου. Πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης ταύτης ἔλεγον, 1) ὅτι ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων τὰ ἑλληνικὰ γράμματα ὀνομάζονται Φοινίκεια, Καδμεῖα ἢ Κάδμου γραμματικὴ ἢ Φοινικικὰ σήματα Κάδμου. 2) ὅτι τὸ σχῆμα καὶ ἡ ἐν τῷ ἀλφαβήτῳ τάξις τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ὁμοιάζει πρὸς τὸ τοῦ φοινικικοῦ ἀλφαβήτου. 3) ὅτι εἰς ἀρχαιοτάτας ἑλληνικὰς ἐπιγραφὰς ἢ φορὰ τῶν γραμμάτων εἶναι, ὡς ἡ φορὰ τῶν Φοινικικῶν, ἐκ δεξιῶν πρὸς ἀριστερά. Καὶ τέλος, 4) ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν γραμμάτων, ἐνῶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ οὐδὲν σημαίνουσιν, ἐν τῇ φοινικικῇ εἶναι ὀνόματα δηλωτικὰ ἐννοιῶν καὶ δὴ καὶ τὰ τῶν εἰκόνων ἐξ ὧν προήλθον τὰ σημεῖα ταῦτα, ἢτοι: ἄλφ (ἄλεφ)=βοῦς, βέτ = οἰκία, γάμλ (γίμελ) = γωνία τοίχου, κάμηλος· δέλτ (δάλετ)=θύρα, ἡέ=ἀνήρ ἀλαλάζων, κικλιδωτὸν παράθυρον· βάου (βάβ)=καρφί, ἄγκιστρον, πάσσαλος· τζάιτ (τζάιν)=σκαπάνη, ὄπλον· χέτ=φράκτης, τέτ=σωρὸς λάσπης, δερμάτινος σωλήν, σπεῖρα· jod=χειρ μετὰ τοῦ πήχεως· κάφ=παλάμη, λάμδ (λάμεδ)=βούκεντρον· μέμ=ἴδωρ, νοῦν=ἰχθύς, ὄφις· σέμη, σάμη (σάμεχ)=στήριγμα, δένδρον ἢ κλάδος δένδρου· ἀγίν=ὀφθαλμός, πέ=στόμα, σάδε=πλευρά, βαθμῖς, δάκτυλος· κὸφ=κοιλία, κρανίον, πίθηκος· ῥὸς (ῥές)=κεφαλὴ ἀνθρώπου, σιν=ὄδους ἢ ὀδοντοσειρὰ, τάου (τάβ)=σημεῖον, σταυρός.

Τὴν παράδοσιν ταύτην περὶ τῆς ἐκ τοῦ φοινικικοῦ ἀλφαβήτου καταγωγῆς τοῦ ἑλληνικοῦ, ἀναφέρει ὁ **Ἡρόδοτος** (Ε' 58): «Οἱ Φοίνικες οὗτοι οἱ σὺν Κάδμῳ ἀπικόμενοι, τῶν

ἦσαν οἱ Γεφυραῖοι, ἀλλὰ τε πολλὰ . . . ἐσῆγαγον διδασκάλια ἐς τοὺς Ἕλληνας καὶ δὴ καὶ γράμματα, οὐκ ἔοντα πρὶν Ἑλλήσι ὡς ἐμοὶ δοκέειν, πρῶτα μὲν τοῖσι καὶ ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες . . . ».

Ἐναντίον τῆς γνώμης ταύτης, καθ' ἣν ἐκ τοῦ φοινικικοῦ ἀλφαβήτου προῆλθε τὸ ἐλληνικόν, ὁ Ἀρθούρος Evans, μετὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀνακάλυψιν τῶν ἐνεπιγραφῶν πινακίδων τῆς Κρήτης, αἵτινες, ὡς γνωστόν, δὲν ἀνεγνώσθησαν εἰσέτι, ὑπεστήριξε βασίμως, ἐκ τῆς ομοιότητος πολλῶν σημείων τῆς γραμμικῆς γραφῆς τῶν Κρητῶν πρὸς γράμματα τοῦ φοινικικοῦ ἀλφαβήτου, ὅτι κατὰ τὴν 13ην ἑκατονταετηρίδα ἀποικοὶ ἐκ Κρήτης, οἱ Φιλισταῖοι, μετέφερον εἰς Παλαιστίνην τὴν γραμμικὴν γραφὴν τῶν Κρητῶν, ἐκ τῆς ὁποίας ἀνεπτύχθη καὶ ἐξελίχθη τὸ σημιτικὸν ἀλφάβητον, ὅπερ παρέλαβον κατόπιν ἐκ τῶν Φοινίκων οἱ Ἕλληνες τῆς ἱστορικῆς περιόδου.

Ἡ εἰκασία αὕτη τοῦ Evans, περὶ τῆς ὑπὸ τῶν σημειῶν παραλαβῆς τοῦ γραμμικοῦ κρητικοῦ ἀλφαβήτου, ἐνισχύεται καὶ ὑπὸ τινος κρητικῆς παραδόσεως, διασωθείσης ὑπὸ τοῦ Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου (Ε' 74), καθ' ἣν « . . . φασὶ τοὺς Φοίνικας οὐκ ἐξ ἀρχῆς εὐρεῖν, ἀλλὰ τοὺς τύπους τῶν γραμμάτων μεταθεῖναι μόνον, καὶ τῆ τε γραφῇ ταύτῃ τοὺς πλείστους τῶν ἀνθρώπων χρῆσασθαι καὶ διὰ τοῦτο τυχεῖν τῆς προειρημένης προσηγορίας » (Φοινίκεια).

Ἐκ τῆς θεωρίας ταύτης προέκυψαν δύο γνώμαι, ἡ ὅτι τὸ τε ἐλληνικόν καὶ τὸ φοινικικὸν ἀλφάβητον εἶναι σύγχρονα σχεδὸν καὶ προῆλθον ἀμφοτέρω ἐκ τοῦ κρητικοῦ, ἡ ὅτι οἱ Φοίνικες παραλαβόντες πρῶτοι ἐκ τῶν Κρητῶν ἀπέδωκαν μετὰ ταῦτα τοῦτο εἰς τοὺς Ἕλληνας.

Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων δεδομένων, ἦτοι ἐκ τῆς εὐρέσεως ἐν Κρήτῃ ἀρχαιοτάτου εἴδους γραφῆς καὶ τῆς ἐξαπλώσεως αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ἠπειρωτικῇ Ἑλλάδι ἀπὸ τῆς 14ης π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος, ἐξ οὗ συνάγεται, ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου λεγόμενον « γράμματα οὐκ ἔοντα πρὶν Ἑλλήσι ὡς ἐμοὶ δοκέειν, πρῶτα μὲν τοῖσι καὶ ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες » δὲν εἶναι ἀληθές, ἐκ τῆς ἐξ ἀνασκαφικῶν δεδομένων λίαν πιθανῆς εἰκασίας, ὅτι ὁ Κάδμος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐλθόντες δὲν ἦσαν Φοίνικες, καὶ μάλιστα ὡς τινες ὑπεστήριξαν ὅτι ἦσαν Κρητες, καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων μαρτυριῶν τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, καθ' ἃς ἡ εὐρεσις τῶν γραμμάτων ἀποδίδεται εἰς διαφόρους θεοὺς καὶ μυθικοὺς ἥρωας (τὴν Ἀθηναῖαν, τὸν Ἐρμῆν, τὸν Προμηθεά, τὰς Μούσας, τὰς Μοῖρας, τὸν Ὀρφέα, τὸν Μουσαῖον, τὸν Κέκροπα, τὸν Λίνον, τὸν Φοίνικα, τὸν Παλαμῆδην κ. ἄ.), δύναται νὰ συναχθῇ ἡ ἐξῆς πιθανὴ ὑπόθεσις περὶ τῆς προελεύσεως τοῦ ἐλληνικοῦ ἀλφαβήτου τῶν ἱστορικῶν χρόνων.

Ἐκ τῆς γραμμικῆς γραφῆς τῆς Κρήτης προέκυψεν ἡ ἐν τῇ ἠπειρωτικῇ Ἑλλάδι ἐπὶ ἀγγείων καὶ πηλίνων πινακίδων τῆς 14ης-12ης π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος ἀπαντῶσα, ἥτις εἰσῆχθη ἐκ Κρήτης εἰς Θήβας ὑπὸ τοῦ Κάδμου καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ἐλθόντων, μετὰ τὴν περὶ τὸ 1400 π. Χρ. γενομένην καταστροφὴν τῆς Κνωσοῦ.

Τὴν εἰσαχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Κάδμου τὸ πρῶτον γραμμικὴν γραφὴν τῶν Κρητῶν μετερρῦθμισαν κατὰ τὸπους διάφοροι ἐκ τῶν ἀναφερομένων ὑπὸ τῆς παραδόσεως ὡς εὐρετῶν τῶν γραμμάτων, ὁ Παλαμῆδης κ. ἄ., ὧν οἱ χρόνοι δύναται νὰ τεθῶσιν εἰς τὴν 14ην π. Χρ. ἐκ. καὶ ἐντεῦθεν. Ταυτοχρόνως σχεδὸν πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἠπειρωτικῇ Ἑλλάδι παρέλαβον ἐκ τῶν Κρητῶν τὰ σχήματα τῶν γραμμάτων καὶ οἱ Φοίνικες, οἵτινες περιώρισαν τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν εἰς 22 καὶ μετέφρασαν τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐκ τῆς κρητικῆς, εἰς ἣν ἐδήλουν τὰ ὀνόματα τῶν εἰκόνων ἐξ ὧν προῆλθον, εἰς τὴν ἑαυτῶν γλῶσσαν, μετέφρασαν δὲ ἐπίσης τὰ 22 σημεία ἅτινα παρέλαβον ἐκ συλλαβογράμμάτων πιθανῶς εἰς φθογογράμματα.

Τὸ οὕτω μεταρρῦθμισθὲν ἀλφάβητον τῶν Φοινίκων ἀπεμμήθησαν οἱ Ἕλληνες τῆς ἱστορικῆς περιόδου, μετατρέψαντες τινὰς ἐκ τῶν φθόγγων τοῦ φοινικοῦ ἀλφαβήτου ἐκ συμφώνων εἰς φωνήεντα κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς γλώσσης αὐτῶν.

Βεβαίως καὶ ἡ μεταρρῦθμισις αὕτη τινῶν τῶν 22 συμφώνων τοῦ φοινικοῦ ἀλφαβήτου εἰς φωνήεντα, ὡς καὶ ἡ προσθήκη, ἡ ἀφαίρεσις καὶ ἡ ἀντικατάστασις ἄλλων γραμμάτων, δὲν συνετελέσθη ὑφ' ἑνὸς μόνον ἀνδρὸς καὶ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, ἀλλ' ὑπὸ πολλῶν, εἰς διαφόρους τόπους καὶ κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ἀναλόγως πρὸς τὰς ἀνάγκας ἐκάστου γλωσσικοῦ ἰδιώματος, οὕτω δὲ προέκυψαν τὰ διάφορα κατὰ τόπους ἐλληνικὰ ἀλφάβητα.

Τῶν τοπικῶν τούτων ἐλληνικῶν ἀλφαβήτων τῶν ἱστορικῶν χρόνων τὰ κυριώτερα εἶναι τέσσαρα· τὸ κρητικόν, τὸ κορινθιακόν, τὸ τῆς Μιλήτου καὶ τὸ χαλκιδικόν.

Τὸ κρητικὸν ἀλφάβητον. Ἀποτελεῖται ἐξ εἴκοσι καὶ ἑνὸς στοιχείων καὶ πλησιάζει περισσότερον τῶν ἄλλων ἐλληνικῶν ἀλφαβήτων πρὸς τὸ φοινικικόν κατὰ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων, διὸ καλεῖται καὶ « ἀρχαῖκόν » ἀλφάβητον. Τοῦτο ἦτο ἐν χρῆσει ἐν Κρήτῃ, Θήρᾳ καὶ Μήλῳ ἤδη κατὰ τὸν 7ον π. Χρ. αἰῶνα, ὡς συνάγεται ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε εὐρεθειῶν ἐπιγραφῶν, μετὰ τινῶν δὲ παραλλαγῶν καὶ ἐν Δήλῳ, Πάρῳ, Νάξῳ, Σίφῳ, Κέα, Θάσῳ, Ἀττικῇ καὶ ἄλλαχού.

Τὸ Κορινθιακὸν ἀλφάβητον. Τοῦτο σύγκειται ἐξ εἴκοσι καὶ τεσσάρων γραμμάτων καὶ ἀπαντᾷ εἰς ἐπιγραφὰς οὐχὶ μόνης τῆς Κορίνθου, ἀλλὰ καὶ τῶν Μεγάρων, τοῦ Ἄργους, τοῦ Φλιοῦντος, τῆς Σικυῶνος, ἔτι δὲ τῶν Κορινθιακῶν ἀποικιῶν Κερκύρας, Λευκάδος, Συρακουσῶν, Ἀκράγαντος καὶ ἄλλαχού.

Τὸ ἀλφάβητον τῆς Μιλήτου, τὸ καλούμενον καὶ ἰωνικόν. Ἀποτελεῖται ἐξ εἴκοσι καὶ τεσσάρων γραμμάτων καὶ κατ' ἀρχὰς ἦτο ἐν χρῆσει εἰς τὰς ἰωνικὰς πόλεις τῶν παραλίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὡς καὶ εἰς τὰς νήσους Λέσβον, Χίον, Σάμον, Ἀμοργόν, Ῥόδον, Κύπρον καὶ ἄλλαχού, σὺν τῷ χρόνῳ δὲ κατέστη πανελληνιον.

Τὸ δὲ Χαλκιδικὸν ἀλφάβητον, περιλαμβάνει εἴκοσι καὶ πέντε γράμματα καὶ ἔσχε τὴν μεγίστην ἐκ τῶν λοιπῶν ἐλληνικῶν ἀλφαβήτων τοπικὴν διάδοσιν, ἀπαντᾷ δὲ εἰς ἐπιγραφὰς τῆς Εὐβοίας, Βοιωτίας, Φωκίδος, Λοκρίδος, Θεσσαλίας, Λακωνικῆς, ἀνατολικῆς Ἀργολίδος, Ἀρκαδίας, Ἡλίδος, Κεφαλληνίας, Ἰθάκης καὶ εἰς τὰς μὴ ἰωνικὰς ἀποικίας τῆς Σικελίας καὶ τῆς νοτίου Ἰταλίας, ἐκ τοῦ ἀλφαβήτου δὲ τούτου προέκυψε καὶ τὸ λατινικόν.

Ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὰ τοῦ Χαλκιδικικοῦ ἀλφαβήτου, δι' ὧν διακρίνεται σαφῶς πάντων τῶν ἄλλων ἐλληνικῶν ἀλφαβήτων εἶναι τὰ ἐξῆς :

1) Ἀποδίδει συνήθως, μόνον τὸ ἀλφάβητον τοῦτο, τὸ γράμμα ξεῖ δι' ἑνὸς σταυροῦ ἢ διὰ τοῦ συμβόλου, δι' οὗ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες ἀποδίδουσι τὸ χεῖ.

2) Συχνότατα ἐπίσης τὸ Χαλκιδικὸν ἀλφάβητον ἀποδίδει τὸ γράμμα χεῖ διὰ συμβόλου δι' οὗ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες ἀποδίδουσι τὸ ψεῖ.

3) Τὸ δὲ ψεῖ ἀποδίδει δι' ἰδιάζοντος συμβόλου, ὅπερ εἰς μεταγενεστέρους ῥωμαϊκοὺς χρόνους ἐμφανίζεται ὡς σύμβολον δηλώσεως ἀριθμῶν, καὶ κατόπιν τῆς λέξεως « δηνάρια ». Ἐμφανίζεται δὲ καὶ ὡς διγράμματον (φσ) ἐν ἐπιγραφαῖς τῆς Κύμης καὶ τῆς Ἀρκαδίας.

4) Τὸ τρίτον γράμμα τοῦ Χαλκιδικικοῦ ἀλφαβήτου τὸ γάμμα, ἀποδίδεται ὡς C ἢ <, ὅπερ καὶ ἐν τῷ λατινικῷ ἀλφαβήτῳ πρὸς δήλωσιν τοῦ (τσέ, σέ, κέ) καὶ τοῦ g (γκέ) κατ' ἀρχάς.

5) Τὸ δίγαμμα ἐμφανίζεται συχνότατα ἐν τῷ Χαλκιδικῷ ἀλφαβήτῳ καταλαμβάνον τὸ βον γράμμα αὐτοῦ, ὡς ἐν τῷ λατινικῷ τὸ F (ἔφ).

6) Τὸ σύμβολον τοῦ δασέος (h—ash).

7) Τὸ ἰῶτα, ὡς τὸ θον καὶ ἰ0ον γράμμα τοῦ λατινικοῦ.

ΑΒΓΔΕ	ΙΗΘΙΚΛΜΝΞ	Ο	ΠΡΞΤΥΦΧΥ	Ω	1
ΑΒΛΔΕ	ΙΗΘΙΚΛΜΝΧΣ	Ο	ΠΡΞΤΥΦΧΦΣ		2
ΑΒΛΔΕ	ΙΗΘΙΚΛΜΝΤΣ	Ο	ΠΡΞΤΥΦΤΦΣ		3
ΑΒΛΔΕ	ΙΗΘΙΚΛΜΝΤΣ	Ο	ΠΡΞΤΥΦΤΦΤΦΣ		4
ΑΒΓΔΕ	ΙΗΘΙΚΛΜΝΞ	Ο	ΠΡΞΤΥΦΧΥ	Ω	5
ΑΒΓΔΕ	ΙΗΘΙΚΛΜΝΞ	Ο	ΠΡΞΤΥΦΧΥ	Ω	5
ΑΒΓΔΕ	ΙΗΘΙΚΛΜΝΧ	Ο	ΠΡΞΤΥΦΧΥ	Ω	7

Παραβολή του σχήματος των γραμμάτων των χειρῶν Ἑλληνικῶν ἀλφαβήτων.

Εἰς τὰς σειρὰς 1—4 περιέχονται τὰ κυριώτατα σχήματα τῶν γραμμάτων τοῦ Ἀττικῆ ἀλφαβήτου τεσσάρων χρονικῶν πε-
ριόδων, ἴτοι: εἰς τὴν 1 σειράν τῶν πρὸ τοῦ Σόλωνος χρόνων, εἰς τὴν 2 τῶν χρόνων καὶ εἰς τὴν 3 τῶν χρόνων τοῦ
Περικλέους. Εἰς τὴν 4 σειράν σηματοῦνται τὰ 24 γράμματα τοῦ Ἀττικῆ ἀλφαβήτου, τὸ ὅποιον προτάσει τῆς ἑξήτης Ἀρχι-
νοῦ τῆς 403 π. Χ., ἐπ' Εὐκλείδου ἀρχαίας, εἰσέχθη διὰ νόμου εἰς τὴν Ἀττικὴν. Τοῦ ἀλφαβήτου τούτου, ὅπερ ἐκλήθη «μετε-
κλιμένον», κατὰ χαρακτηριστικὰ εἶναι, ἡ χρήση τοῦ Η ὡς φωνήεντος καὶ οὐχὶ ὡς πνεύματος (δασείας), ἡ μονογράμματος γραφὴ
τῶν διπλῶν Ξ καὶ Ψ ἀντὶ πρ καὶ φσ, ἡ χρήση τοῦ Ω ἀντὶ τοῦ ο μακροῦ καὶ ἡ τῶν ἀναλελυμένων διφθόγγων εἰ, εἰ καὶ οὔ. Τὸ
μετεκλιμένον Ἀττικὸν ἀλφαβήτον κατέστη σὴν τῶν χρόνων παναλλήγιον, συνετέλεσε δὲ καὶ εἰς τὴν ἐπιβολὴν τῆς Ἀττικῆς Κοινῆς
διαλέκτου, ἣτις ἀπέβη πανελληνίου ὄψεως ἐκτετατός, αἱ δὲ Ἀθῆναι, ἀπὸ τοῦ Ε. π. Χ. αἰῶνος κατεστρεμὴν ἀκοιὸν παλαιότητος
πάντων ἀνθρώπων. Τὸ ἀλφαβήτον αὐτοῦ, διὰ τῆς μακαρίωνος παραδόσεως διετηρήσθη μόνον ἡμεῖς οἱ νεώτεροι «Ἑλληνες, ἐνφ οἱ
ἄλλοι πεπολιτισμένοι λαοὶ χρησιμοποιοῦσι τὸ λεγομένον λατινικόν, ἴτοι τὸ «προτεκλιμένον» Ἑλληνικὸν τοπιτικὸν ἀλφαβήτον τῆς
πέρας Χαλκίδος, ὅπερ παρατηρεῖται εἰς τὴν 7 σειράν.

- 8) Ἡ μορφή τοῦ λάβδα εἶναι ὑπὸ τὸ σχῆμα τοῦ λατινικοῦ 12ου γράμματος.
- 9) Τὸ πεῖ ἔχει τὴν συνήθη μορφήν, τὴν ἐπικρατοῦσαν καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἀλφαβήτα, Π, συγχάκις ὁμοῦς ἐμφανίζεται καὶ ὡς Ρ' ἐξ οὗ προήλθε τὸ πέ τοῦ λατινικοῦ.
- 10) Ὁμοίως τὸ σίγμα ἐμφανίζεται ὑφ' ἄς μορφᾶς καὶ εἰς τὰ ἄλλα, ὡς τρισκελές ἢ τετρασκελές, συχνάκις δὲ καὶ πλοκαμοειδές S, ὑφ' ἣν μορφήν παρέλαβε τοῦτο καὶ τὸ λατινικόν.

Α	Λ	Λ	Α	Λ	Α
Β	Β		Β		Β
Κ	Κ		Κ		Κ
Δ			Δ		Δ
Ε	Ε		Ε		Ε
Φ	Φ		Φ		Φ
			Γ		Γ
Η			Η		Η
Ι			Ι		Ι
Κ	Ε		Κ		Κ
Λ			Λ	Λ	Λ
Μ	Μ		Μ	Μ	Μ
Ν	Ν		Ν	Ν	Ν
Ο	Ο		Ο		Ο
Π	Ρ		Π	Ρ	Ρ
Σ	Q		Q		Q
Ρ	Ρ		Ρ		Ρ
Σ	Σ		Σ		Σ
Τ			Τ		Τ
Υ			Υ		Υ
Χ			Χ		Χ

11) Ἡ μορφή τῶν γραμμάτων α, β, δ, ε, ζ, θ, κ, μ, ν, ο, ρ, R ρ, τ, υ, φ εἶναι ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν τῶν ἄλλων ἀλφαβήτων.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἀλφαβήτον, τὸ Χαλκιδικόν, παραλαβόντες μετὰ τῶν ἐφεστίων θεῶν, τῶν ἡθῶν καὶ τῶν ἐθίμων τῆς μητροπόλεως, ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν Χαλκιδεῖς, ἀποπλεύσαντες ἐκ τῆς πόλεως ταύτης κατὰ τὸ λυκαυγές τῆς ἑλληνικῆς ιστορικῆς περιόδου, ἵνα ἰδρῦσουν ἀποικίαν.

Εἶχον λάβει τὸ ἀπαραίτητον μάντευμα, καὶ καθοδηγούμενοι εἰς τὸν πλοῦν αὐτῶν ὑπὸ περισσεῶς, ἦν εἶχεν ἀποστείλει εἰς αὐτοὺς ὡς ὀδηγὸν τοῦ ταξιδίου αὐτῶν ὁ κατ' ἐξοχίαν λατρευόμενος ὡς οἰκιστῆς θεός, ὁ Ἀπόλλων, ἔκτισαν ἐν Νοτίῳ Ἰταλίᾳ τὴν πόλιν Κύμη, ἣτις λέγεται ὅτι ὑπῆρξεν ἡ ἀρχαιοτάτη τῶν ἐν Σικελίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ ἀποικίων. Τοῦ ἀποπλεύσαντος στόλου ἡγούντο ὁ ἐκ Κύμης Ἴπποκλῆς καὶ ὁ ἐκ Χαλκίδος Μεγασθένης, οἵτινες κατὰ κοινὴν συμφωνίαν ἀπεφάσισαν, ὅπως ἡ νέα πόλις λάβῃ τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς πατρίδος τοῦ πρώτου—διὰ τοῦτο ὠνομάσθη αὕτη Κύμη—ἐνφ οἱ ἀποικοὶ ἦσαν Χαλκιδεῖς. Κατὰ τὴν σχετικὴν διήγησιν τοῦ Στραβῶνος (Ε' 243): «...Κύμη Χαλκιδέων καὶ Κυμαίων παλαιότατον κτίσμα· πασῶν γάρ ἐστι προεσβυτάτη τῶν τε Σικελικῶν καὶ τῶν Ἰταλιωτίδων· οἱ δὲ τὸν στόλον ἄγοντες, Ἴπποκλῆς ὁ Κυμαῖος καὶ Μεγασθένης ὁ Χαλκιδεύς, διωμολογήσαντο πρὸς σφᾶς αὐτούς, τῶν μὲν [τὴν] ἀποικίαν εἶναι τῶν δὲ τὴν ἐπωνυμίαν· ὅθεν νῦν μὲν προσαγορεύεται Κύμη, κτίσαι δ' αὐτὴν Χαλκιδεῖς δοκοῦσι. πρότερον μὲν ἠντύχει [ἢ τε πόλις] καὶ Φλεγραῖον καλούμενον πεδίον, ἐν ᾧ τὰ περὶ τοὺς Γίγαντας μυθεύουσιν οὐκ ἄλλοθεν, ὡς εἰκός, ἀλλ' ἐκ τοῦ περιμάχητον τὴν γῆν εἶναι δι' ἀρετὴν, ὕστερον δ' οἱ Καμπανοὶ κύριοι καταστάντες τῆς πόλεως ὕβρισαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους πολλὰ· καὶ δὴ καὶ ταῖς γυναῖξιν αὐτῶν συνώκησαν»

Πίναξ ἐμφαινῶν τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων τοῦ λατινικοῦ ἀλφαβήτου διαφόρων περιόδων, ἀπὸ τοῦ ἀρχαικωτάτου, συμπύπτοντος ἀπολύτως πρὸς τὸ σχῆμα τῶν ἀντιστοιχῶν γραμμάτων τοῦ Χαλκιδικοῦ, ἕως καὶ τοῦ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντος.

αὐτοί. ὁμως δ' οὖν ἔτι σώζεται πολλά ἔχνη τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου καὶ τῶν ἱερῶν καὶ τῶν νομίμων».

Καὶ οἱ μὲν ἄποικοι τῆς Χαλκίδος Κυμαῖοι — ὡς λέγει ὁ Στράβων — ὑποταγέντες ὑπὸ τῶν Καμπαίων καὶ ὑβρισθέντες, ἐξέλιπον, ἀλλὰ κατέλιπον «πολλά ἔχνη τοῦ Ἑλληνικοῦ», ἐν οἷς πρὸ πάντων τὸ ἀλφάβητον τῆς πατρίδος αὐτῶν, τὸ Χαλκιδικόν, ὅπερ παραλαβόντα παρ' αὐτῶν καὶ διδασθέντα τὰ διάφορα ἰταλικά φῦλα, μάλιστα δὲ οἱ Ῥωμαῖοι, διέδωσαν καὶ εἰς τοὺς σημερινούς πεπολιτισμένους λαούς.

Συμφώνως πρὸς τὰ ἐκτεθέντα ἀνωτέρω, περὶ τῆς προελεύσεως τοῦ Λατινικοῦ ἀλφαβήτου ἐκ τοῦ Χαλκιδικοῦ, νομίζω, ὅτι εἶναι ἐπιβεβλημένη ἢ ἐν Χαλκίδι ἴδρυσίς σεμνοῦ ἀλλ' ἀξιολογωτάτου διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς ἡμερώσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸν καθόλου πολιτισμὸν μουσείου, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «**Μουσεῖον τοῦ ἀλφαβήτου**».

Τοῦτο βεβαίως δὲν ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν μόνης τῆς μικρᾶς καὶ ἐνδόξου πόλεως Χαλκίδος, οὔτε μόνης τῆς Ἑλλάδος σύμπασης, ἀλλὰ πάντων τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν, ἅτινα ἐπὶ αἰῶνας ἐξέφρασαν καὶ ἐκφράζουσιν εἰσέτι τὰς σκέψεις αὐτῶν καὶ τὰς ἀποτυπώνουσιν διὰ τοῦ Λατινικοῦ λεγομένου, τοῦ ἐκ τοῦ Χαλκιδικοῦ δὲ προελθόντος ἀλφαβήτου.

Α. Α. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ—ΠΑΛΑΙΟΣ

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Ρ Σ Τ Υ Φ Ψ

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Ρ Σ Τ Υ Φ Ψ

Σχέδιον ἐκ μικροῦ πηλίνου ἀγγείου εὑρεθέντος παρὰ τοὺς ἀρχαίους Οὐτήτους τῆς Τυρρηνίας, εἰκονίζον δύο ἀλφάβητα ἐξ 26 γραμμάτων ἐκ τῶν ἐν χρήσει κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑλλάδα ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τοῦ τέλους περιόδου τοῦ Ε' π. Χρ. αἰῶνος.

Ἡ ΕΝΟΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΥΛΗΣ ΔΕΙΚΝΥΟΜΕΝΗ ΕΚ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Ἡ γνησιότης τοῦ συγχρόνου ἑλληνισμοῦ τυγχάνει ἡλίου φαεινότερα καὶ ἡ ἐθνικὴ μας ἐνότης ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἀδιαίρετος, διότι ὑπάρχει ἡ αὐτὴ φυλετικὴ καταγωγή, ἡ αὐτὴ γλῶσσα, ἡ συνταύτισις τοῦ ψυχικοῦ καὶ πνευματικοῦ βίου, αἱ αὐταὶ πνευματικαὶ ἐκδηλώσεις, τὰ αὐτὰ ἦθη καὶ ἔθιμα, τὰ αὐτὰ προτερήματα καὶ ἐλαττώματα ἀκόμη.

Τὸ γεγονός τοῦτο ὁμως ἠμφεσβήτησαν διάφοροι μισέλληνες διὰ σαθρὰς ἐπιχειρηματολογίας, προσδόσαντες εἰς ταύτην σοβαρὰν ἐπιστημοφάνειαν ἐνῶ κατὰ βάθος ἐπρόκειτο περὶ ἐπαισχύντου καπηλείας τῆς ἱστορίας.

Ἡ τάσις αὕτη ἀνεφάνη κυρίως κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν τοῦ 1821 Ἐπανάστασιν, ὅπταν διαστρεβλωταὶ τῆς ἀληθείας δοῦλεύοντες εἰς τὴν πανσλαυβικὴν προπαγάνδαν ἐπειράθησαν νὰ διαβάλλουν πρὸς τοὺς ὑποστηρικτὰς τῆς Ἑλληνικῆς Ἰδέας, τὴν γνησιότητα τῶν γενναίων, ἵνα ἀποθαρρύνουν τούτους καὶ μετριάσουν τὸν φιλελεύθερον αὐτῶν ζῆλον.

Ἡ σκοτία πνοὴ τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας καὶ ἀκολούθως ὁ πολὺς ΦΑΛΜΕΡΑ·Υ·ΕΡ διὰ τῶν λιβέλλων αὐτοῦ «περὶ Πελοποννήσου 1830» καὶ «Ἀποσπάσματα ἐκ τῆς Ἀνατολῆς 1845», πειράται νὰ δείξῃ ὅτι ἡ ἐνότης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς εἶναι μῦθος καὶ οἱ νῦν κάτοικοι τῆς Ἑλληνικῆς γῆς τυγχάνουν Σλαῦοι οἰκισταί. Ὑπεστήριξε δηλαδὴ ὅτι μεταξὺ τοῦ ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος καὶ τῆς Νέας παρεμβάλλεται μέγα κενὸν καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ὑφίσταται συνοχὴ τοῦ ἑλληνισμοῦ.

Τίνι ὁμως τρόπῳ ἐξέλιπεν ἡ ζωτικώτερα φυλὴ τοῦ κόσμου; Αὐτὸ δὲν ἔλαβε τὸν κόπον νὰ μᾶς τὸ ἀποδείξουν ὁ Φαλμεράυερ καὶ ἄλλοι.

Ἐναντίον τῆς κενοδόξου ταύτης θεωρίας, ἣτις ἀπετέλεσε ἀνέκαθεν τὴν ἀρχὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν δῆθεν ἀπόδειξιν τῆς σλαυικῆς καὶ γερμανικῆς προπαγάνδας, καὶ ἣτις ἐξηπλώθη λίαν ἐπικινδύνως, ἴδια κατὰ τὸν τελευταῖον Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον, ἀντεπεξῆλθον τελεσφόρος πολυάριθμοι ξένοι καὶ ἡμεδαποὶ ἐπιστήμονες, ὡς ὁ Τσινκάιζεν, ὁ Χόφφ, ὁ Βασίλιεφ, ὁ Κλών, ὁ Κούρτιος, ὁ Τάφελ, ὁ Ἐλισσεν, ὁ Ρόρς, ὁ Σμίθ, ὁ Κίρσεμπεργκ κλπ.

Ἐκ τῶν ἡμετέρων ὁ Κ. Παπαρηγόπουλος, ὁ Γεώργιος Χατζηδάκις, ὁ Νικόλαος Πολίτης, ὁ Κουγέας, ὁ Ἀμαντος, ὁ Κεραμόπουλος, ὁ Ζακυνθινὸς καὶ τελευταίως ὁ Εὐάγγ. Φωτιάδης,

Ἀποστομωτικὴν ἀπάντησιν ἔδωκεν ἀπὸ ἱστορικῆς ἀπόψεως, ὁ τότε σπουδαστὴς τῆς ἱατρικῆς καὶ μετέπειτα αὐτοδίδακτος ἐθνικὸς ἱστορικός, ΚΩΝΣΤ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ διὰ τοῦ ἔργου του «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ» καὶ τῆς πραγματείας του «ΠΕΡΙ ΣΛΑΥ·Ι·ΚΩΝ ΕΠΟΙΚΙΣΕΩΝ» 1843. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ ἀπὸ λαογραφικῆς ἀπόψεως καὶ ὁ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΙΣ ἀπὸ γλωσσικῆς. Κατὰ τὸ 1950 εἶδε τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος πραγματεία τοῦ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ «Ἡ ΕΝΟΤΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ» περιλαμβάνουσα μαθήματα διαφωτίσεως ἐν τῇ σχολῇ τῆς Δ.Τ.Δ. Γεν. Ἐπιτ. Στρατοῦ καὶ δι' ἧς χύνεται ἀπλετοὺς φῶς ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἡροδότου τὰ «ὀμότροπα ἦθη» τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡ «Μεγάλη Ἰδέα» κυριαρχοῦν ἐν τῇ ψυχῇ καὶ ὀλοκλήρῳ τῇ ὑπάρξει τῶν Ἑλλήνων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ διαμορφωθῇ ὁ χαρακτήρ, ἡ ἐθνικὴ τῶν συνειδησις, ἡ τρυφότης ἐπιδιώξεων καὶ πόθων, ἀλλὰ καὶ ἐλπίδων, ἐνὸς λαοῦ ἀνθήσαντος καὶ κυριαρχοῦντος ἀνέκαθεν ἐν τῇ μεσογειακῇ λεκάνῃ, μετὰ τὴν αὐτὴν ἠθικὴν, πολιτικὴν καὶ πολιτειακὴν ἐνότητα, μετὰ τὴν αὐτὴν γλῶσσαν καὶ ἰδεολογίαν!

«Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων ἡ συνοχὴ τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἀπὸ τῶν παμπαιῶν, τῶν ἀγυγίων χρόνων μέχρι σήμερον εἶναι ἀδιαίρετος, εἶναι ἐνιαία. Οὐδὲν χάσμα ὑπάρχει. Ὑπῆρχον βεβαίως περίοδοι συμφορῶν, ἀλλὰ αὐτὸ συμβαίνει, διότι ἀπλούστατα ὑπῆρχον περὶ ἰσοδοθιὰς...» Εὐάγγ. Φωτιάδης.

Δὲν εἶναι βεβαίως ἔργον ἡμῶν ν' ἀποδείξωμεν τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐνότητα τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς καὶ τὴν καταγωγὴν τῶν συγχρόνων Ἑλλήνων ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν, οὔτε ὅτι αἱ μοιραῖαι προσμερίζεις μετὰ τῶν ἀλλοφύλων οὐδαμῶς ἐπέδρασαν ἀποφασιστικῶς ὥστε νὰ ἐκφυλισθῇ ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ ἐπὶ τοσοῦτον καὶ νὰ διακοπῇ ἡ ἐνότης τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἡμεῖς διὰ τῆς ἀνακοινώσεώς μας ταύτης προτιθέμεθα νὰ προσκομίσωμεν ἀποδείξεις ἐκ τῆς λαϊκῆς μας ἱατρικῆς, αἱ ὁποῖαι κισ' ἡμᾶς τυγχάνουν σπουδαιόταται, ὡς λίαν διαφωτιστικά,

Ἀνεκοινώθη εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Σπυρ. Δοντά, Ὁμοτίμου Κοθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τὴν 3ην Ἀπριλίου 1952. (Ὁρα Πρακτ. Ἀκαδ. Τόμ. 27—1952).

διότι διεδόθησαν εις τὸν λαόν μας αὐτούσισαι ἐκτῆς παραδόσεως καὶ δὲν ἐπεβλήθησαν ἀνωθεν ὑπὸ τῆς ἐπιστημονικῆς ἱατρικῆς.

Ἐπάρχουν δηλονότι εἰς τὴν λαϊκὴν ἱατρικὴν θεραπευτικοὶ τρόποι, ἱατρικαὶ ἐκφράσεις καὶ ὅροι, οἱ ὅποιοι ἐνῶ δὲν ὑφίστανται εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ἱατρικὴν, παραδόξως ὅμως εὐρίσκονται μόνον εἰς τὰ Ὀμηρικὰ, Ἱπποκρατικὰ καὶ ἄλλων ἀρχαίων κείμενα ὡς παραδείγματα χάριν τὰ ἀκόλουθα :

ΦΛΕΒΕΣ. Διὰ τοῦ ὄρου τούτου ὁ λαὸς ἐννοεῖ τὸ σύνολον τῶν αἱμοφόρων ἀγγείων ἀδιακρίτως, ἐνίοτε δὲ καὶ τὰ νεῦρα. Ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς ἐννοίαν φέρεται παρ' Ὀμήρω, Κνιδίοις καὶ Ἱπποκρατικοῖς.

Ὁ διαχωρισμὸς ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Πραξαγόρα κατὰ τὸν 3ον π. Χ. αἰῶνα καὶ ἔκτοτε ἐπικρατεῖ καὶ εἰς τὴν σύγχρονον ἐπιστῆμην.

«τῷ μεν δὴ αἷματι ἡ καρδίη πηγὴ ἐστὶ (π. Νούσων Δ' κεφ. 33 L. VII, 544) ... καὶ ἐξ αὐτῆς παρταῖ φλέβες τείνουσιν...» (αὐτόθι κεφ. 38).

«δύο γὰρ εἰσὶ κοῖλαι φλέβες ἀπὸ τῆς καρδίας· τῆ μὲν ὄνομα ἀρτηρία, τῆ δὲ κοιλῆ φλέψ» (περὶ σαρκῶν κεφ. 5 L. IX, 590)

Καὶ ὁ Ἀριστοτέλης «ἀρχὴ τῶν φλεβῶν ἡ καρδία τοῖς ἐναίοις» (π. Ζῶων Μορ. 665 B 27),

Τὰ αἱμοφόρα ἀγγεῖα καλεῖ ἐπίσης ὁ Ἱπποκράτης, ὡς καὶ ὁ λαὸς μας, «νεῦρα» (πρβλ. π. Ὑγρῶν χρῆσις κεφ. 2 L. VI, 124.

ΝΕΥΡΑ. Ὁ λαὸς μας διὰ τοῦ ὄρου τούτου λέγει ἀδιαφόρως τὰ κυρίως νεῦρα, τοὺς τένοντας τῶν μυῶν, τὰς ἀπονευρώσεις, τοὺς συνδέσμους. Ἡ ἐκφρασις αὕτη διατηρεῖται ἀπὸ τῆς Ὀμηρικῆς καὶ Ἱπποκρατικῆς ἐποχῆς. Ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐννοίαν χρησιμοποιοῦν τὸν ὄρον τόνον ὁ Πλάτων, ὅσον καὶ ὁ Ἀριστοτέλης (πρβλ. Ὀμ. Ἰλ. Β, 316—Ἰππ. Littre VI, 144, 3—IV, 190—III, 542 καὶ 558—κ.ο.κ. καὶ Γαλ. ὑπόμν. Ἐπιδ. ΣΤ, I, 2—V, 204—206). Ὁ Γαληνὸς λέγει σχετικῶς : «Νεῦρον τρεῖς εἰσὶν αἱ διαφοραὶ, τὰ μὲν ἐξ ἐγκεφάλου καὶ νωτιαίου ταῦτα κυρίως προσαγορεύεται· τὰ δὲ ἐκ μυῶν τ' ἐνονοτε, τὰ δὲ ἐξ ὀστέων οὐνεδεμοιο» XIX, 366—II, 739, 2.

ΚΑΡΑ. Ὁ λαὸς μας λέγει : «ἔκλαμεν ὅ, τι τοῦ κατέβασε ἡ κάρρα του», ἡ κάρρα τοῦ ἀγίου... Ἡ λέξις εἶναι ὀμηρικὴ «πολιόν τε κάρρα, πολιόν τε γένειον» Ἰλ. X, 74. πρβλ. Αἰσχ, Εὐμ. 165.

ΠΛΕΥΜΩΝΙ — ΠΕΡΙΠΛΕΜΟΝΙΑ. Ὅροι ἐπίσης ὀμηρικοὶ Ἰλ. Δ, 428. Ὁ Ἱπποκράτης εἰς τὰ πλεῖστα αὐτοῦ ἔργα ἀναφέρει τοὺς ὄρους πλεῦμων περιπλεμωνία. («Ὅρα ἐκδ. Littré V, 56—VI, 144—107, 20—214, 6—VII, 606—VIII, 538—594, 7. κ.ο.κ.)

Πλεῦμων· «ὁ τῶν πνευμάτων σῶματι ταμίης» λέγει ὁ Πλάτων Τιμ. 84 D—70ς Φιλ. 21C.

Εἰς τὴν ἱατρικὴν ἐπιστῆμην καὶ οἱ δύο ὅροι ἐκφέρονται ὡς πνεύμων—πνευμονία.

ΣΦΑΓΗ. «Μὲ πόνεος ἡ σφαγὴ μου» λέγουσιν συνηθέστατα εἰς Λευκάδα αἱ γυναῖκες ἕνεκα τοῦ βάρους τὸ ὅποιον μεταφέρουσι ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἐννοοῦσαι ὅτι αἰσθάνονται βάρος ἢ πόνους κατὰ τὸν τράχηλον. «Μέ χύπηος στή σφαγή» λέγουσιν ἄλλοι. Ὁ ὄρος εἶναι Ἱπποκρατικὸς (IX. 190 L) καὶ δηλοῖ τὸν λαϊκόν, τὸν τράχηλον, τὸ μέρος ἐνθα σφάζουσιν τὰ σφάγια, ἐξ οὗ καὶ σφαγιτίδες φλέβες. «Κοινὸν μέρος ἀγένης καὶ στήθους σφαγῆ» (Ἀριστ. π. Ζ. ἰστ. I, 14, 2—Ἀντιφῶν 137, 28. «Ἔς σφαγῆς ὡσαι ξίφος» Εὐρ. Ὀρ. 291. Πρβλ. Θουκ. 4, 48) Ἱπποκρ. περ. Φύσιος ὀστέων κεφ. 12, 182—13—184 Lit, τὸμ. IX. ἐπίσης αὐτόθι κεφ. 16 κλπ.

ΛΑΙΜΟΣ. «Ποναίει ὁ λαιμὸς μου» λέγει ὁ λαὸς μας, δταν πάσχει κατὰ τὸν λάρυγγα, ἢ φάρυγγα ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐννοίαν φέρεται καὶ εἰς τὸ π. καρδίας ἔργον τῆς Ἱπποκρατείου Συλλογῆς, τὸ ὅποιον φαίνεται ὅτι εἶναι προελεύσεως τῆς Κνιδίου σχολῆς. «... εἰ ἀνατέμνωσιν τὸν λαιμόν...» § 2 IX, 80 Littré Τὸ ἐτυμολογικὸν τὸ Μέγα γράφει σχετικῶς : «ἐνθεν καὶ λαιμός, ἐπειδὴ καὶ τῶν ἐδεσμάτων καὶ τῶν ποτῶν οὕτως ἀπολαύει» (552, 48—Πρβλ. Ἐτυμ. Ὁρίωνος 93 καὶ Ἐτυμ. Μέγα 558, 34).

ΚΡΕΑΣ. Καὶ ὁ ὄρος οὗτος, ὅστις λέγεται ὑπὸ τοῦ λαοῦ μας διὰ τὴς σάρκας ἐν γένει, καὶ μὴ χρησιμοποιοῦμενος ὑπὸ τῆς ἐπιστημονικῆς ἱατρικῆς, τυγχάνει Ἱπποκρατικὸς. «Ὅντε κρεῆς, οὕτε ὀστέον» (π. Σαρκῶν § 16—VIII, 604 L.).

ΡΑΧΙΣ. (Ἡ σπονδυλικὴ στήλη, ἢ κοκκαλοραχίς) ὄρος ἀρχαιοτάτου. «Οἱ σπόνδυλοι κατὰ τὴν ῥάχιν» (Ἰπ. IV 176, 41—182—190—196. «Ἡ γὰρ πάντων τὸν σπόνδυλον σύνδεσις ὀνομάζεται ῥάχιν» (Γαλ. XVIII, 492).

ΕΝΤΟΣΘΙΑ. Ἐπίσης ὄρος ἀρχαιοτάτου. (Πρβλ. Ἰππ. IX, 100—V, 134, 13 Littré).

ΣΥΚΩΤΙ. Καὶ ὁ ὄρος οὗτος διεδόθη διὰ τῆς παραδόσεως εἰς τὸν λαόν μας. Ὁ ὄρος προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐκφρασιν «ἦπαρ συκωτόν» λόγῳ τοῦ ὅτι οἱ παλαιοὶ ἔτρεφον τοὺς χοίρους μὲ σῦκα, ἐπειδὴ ἐνόμιζον ὅτι διὰ τῆς τροφῆς ταύτης τὸ ἦπαρ γίνεται γλυκύτερον. Ὁ παρακμάζων ἐλληνισμὸς συκωτόν ἦπαρ, οἱ δὲ ἀρχαιότεροι σεσυκασμένον ἦπαρ ἔλεγον, ἔλαβε δὲ τὴν ἀρχὴν ἢ τοιαύτη κλήσις ἀπὸ τῆς τινων λιγνείας· ἐσύκαζον γάρ, τουτέστι σύκοις ξηροῖς ἔτρεφον τὰ ζῶα, ὀνον σύκας τε καὶ χήνας, ὧν ἡδίω τε καὶ παχύτερα παρασκευάζειν ἐβούλοντο τὰ ἦπατα» (Γαλ. III, 339). Παραπλησίως δὲ καὶ ὁ παρακμάζων λατινισμὸς FICATUM ὠνόμασε τὸ σεσυκασμένον ἢ συκωτόν ἦπαρ, παρὰ τὸ FICUS, ὃ ἐστὶ σῦκον. (Κορ. Πρόδρ. Ἑλλ. Βιβλ. σελ. 316).

ΜΥΞΑ. Ἀρχαιοτάτου ὄρος. «Ἀθηναῖος δὲ καὶ μύξας ὀνομάζει, Ἱπποκράτης δὲ τὸ δι' αὐτῶν» (δηλ. τῶν μυκτῆρων) φλεγματώδες περὶ τιμω μύξαν καλεῖ (Ροῦφ. Ἐφέσ. Ὀνομ. § 31. Πρβλ. τοῦ αὐτοῦ π. Ἀνθρ. Μορ. § 22 ἔκδ. Dargenberg—Γαλ. IV, 645).

ΚΑΥΚΑΛΟ. (κρανίον), ἥτοι τὸ ἀγγεῖον τοῦ ἐγκεφάλου, καυκίον εἶναι τὸ αὐτὸ μὲ τὸ βαυκίον, διὰ τροπῆς τοῦ β εἰς κ, ὡς κοκορυγμός, βορβορυγμός.

ΜΥΤΗ. Τὸ ἀρχαῖον μῦτις. Μῦτιν δὲ ἢ μῦτιδα ὠνόμαζον οἱ ἀρχαῖοι τὸ μέρος τῶν θαλασσίων ζῶων ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐνόμισαν ὅτι ἀναλογεῖ μὲ τὴν ῥίνα ἢ τὸν μυκτῆρα τοῦ ἀνθρώπου. (ὄρα Εὐσέβ. εἰς Ἰλ. Ν. σελ. 950), ὃ δὲ Ησύχ. λέγει «Μυτιά, ἀναπνεῖν». (Πρβλ. Κορ. Ἀτακτα I, σελ. 45).

ΡΟΥΘΟΥΝΙΑ ἢ ἀρθούνια· οἱ ῥώθωνες τῶν ἀρχαίων, τὸ ρουθούνιον ἀπὸ τὸ ρώθων ὡς τὸ κουθούνιον ἀπὸ τὸ κώδων.

ΚΟΡΦΟΣ. Τὸ ἀρχαῖον κόλπος διὰ τῆς μετατροπῆς τοῦ ρ. εἰς λ. ὡς τὸ ἀδερφός ἀπὸ τοῦ ἀδελφός, τὸ ἀρμυρὸν ἀπὸ τὸ ἀλμυρὸν κ.ο.κ.

ΚΟΥΤΣΑΙΝΩ. παράγεται ἀπὸ τὸ Αἰολικὸν - κόσσω - (κόπτω) ὅθεν προήλθεν τὸ κοτζόνω, κοσσαίνω ἢ κοτταίνω καὶ ἐκ τούτων τὸ κουτσαίνω, ὡς καὶ τὰ κουτσοκεφαλιάζω, κουτσομυτίζω κ.ο.κ. (Πρβλ. Κορ. Ἀτακτα I, 145).

ΓΚΟΦΟΙ· γόφος δηλ. ὄστα συναρθρωμένα ἀκινήτως. Οἱ παλαιοὶ ἔλεγον γόμοφοσις. «συνάρθρωσιν κατ' ἐμπηξιν» Γαλ. Ὁ δὲ Ἡσύχιος. «γόμος· μῆλος, οφῆνες, δεομά, ἀρθρα κλπ.

ΓΛΕΠΩ. τὸ βλέπω, ὡς οἱ Δωριεῖς ἔλεγον τὰ βλέβαρα, γλέφαρα. ΘΑΜΠΟΝΩ. σκοτίζω, ἀμαυρίζω. «θόμπωσαν τὰ μάτια μου, ἐθάμπωσα τὸ φῶς μου, ἔχω θάμπουρα» ταυτόσημον πρὸς τὸ θαμβῶναι.

ΚΑΤΟΥΡΑΩ. Ὄς ὁ Ἀριστοφ. Ἐκκλησ. 831. «μὴ κατουρήσασθαι μου».

ΚΟΛΟΒΟΣ. ἀκρωτηριασμένος. «κολοβός· κονδός, σμικρός, ἐστρημένος» (Ἡσύχιος).

ΚΟΡΦΗ. κορυφή κατὰ συγκοπὴν.

ΚΟΥΛΟΣ. ἀντὶ τὸ ἀρχαῖον κυλός.

ΚΟΛΟΣΟΥΡΝΟΜΑΙ. «κολοσοῦρνεταὶ ἀπὸ τὴν ἀρρώστια» καὶ δταν καταρῶνται τινα. «νὰ κολοσοῦρθεῖς κ.λ.π.» ὁ συρρόμενος δι' ἀσθένειαν ἢ βλάβην τῶν ποδῶν, κολόσυρτος· ὁ φερόμενος διὰ τῶν κόλων δηλ. ὁ χωλός ὡς ὁ Ἡσύχιος. «Κολοσυρτός· θόρυβος, συφερτός κ.ο.κ. Ὁ Σουτιδας λέγει «κολόσυρτος· ὁ χωλός».

ΛΑΒΩΝΩ—ΛΑΒΩΜΑΤΙΑ. τὸ ἀρχαῖον λαβῶω ἢ λαβῶνω, αἰκίζω—τραυματίζω—κακοποιδῶ. τὸ λάβωμα σημαίνει τὴν πληγὴν.

ΛΑΒΡΑ. «μέσα μου νοιώθω φωτιά καὶ λάβρα» δηλαδὴ πολὺ πυρετό. «λάβρα· πολὺ σφοδρός» (Ἡσύχ).

ΜΕΣΗ. «τὸν ἔπιασε ἡ μέση του». Ὁ δοθεὶς εἰς τοὺς Ἀθηναίους χρῆσιμος ὅταν ὁ Ξέρξης εἰσέβαλεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔλεγον ἐκτὸς τῶν ἄλλων «οὔτε γὰρ ἡ κεφαλὴ μένει ἔμπεδον, οὔτε τὸ σῶμα, οὔτε οἱ πόδες νέεσθαι, οὔτε ὡν χεῖρες, οὔτε τι μέσσης λείπεται» (Ἡρόδ. VII, 140).

ΞΥΣΜΑΡΑ. Τὰ Ἱπποκρατικὰ ξυσμῆ ἢ ξυσμός. «ξυσμῶ· κνησμῶ» Ἐρωτιανός «ξυσμός· ὁ καλεῖται κνησμός» Γαλ.

ΜΑΤΙΑ. Τὸ ἀρχαῖον ὄμμα· «σέβειν πεποιθώς, ὄμματων θ' ὑπέριττον» Αἰσχ. (Ἐπτ. ἐπὶ Θήβας 532) «μὲ τί μάτια νὰ τὸν δῶ» ἀρχαία ἐκφρασις· «καὶ ποῖον ὄμμα παρὶ δηλώσω φανείς Τελαμώνι» (Σοφ. Αἴας 462).

«τί δή με λοξὸν ὄμμασι βλέπousα Νηλεὺς φεύγεις ; (Ἀνακρέων 61). (Πρβλ. Κορ. Ἀτακτα I, 86—11, 396—IV, 366).

ZABOS, δηλ. ἀνάποδος, τρελλός, τὸ ἀρχαῖον σαβός διὰ μετατροπῆς τοῦ σ εἰς ζ.

ΚΟΠΗΚΑΝ ΤΑ ΗΠΑΤΑ ΜΟΥ. Δηλ. δὲν ἔχω δύναμιν, παρέλυσσα, ἔχασα τὸ θάρρος μου, μοῦ ἔφυγε ἡ ψυχή. Οἱ ἀρχαῖοι τὸ ἦπαρ θεώρουσαν τόπον τῶν παθῶν τῆς ψυχῆς.

ZOXADES. Τὸ ἀρχαῖον ἐσοχάδες, δηλ. αἱ πρὸς τὰ ἔσω αἱμορροῖδες.

ΑΠΟΚΑΜΑ. «δὲ μορῶ παύ ἀπόκαμα ἀπὸ τὴν ἀρρώστια» δηλ. ἐξαντλήθηκα, ἔχασα τὴ δύναμίν μου, κατεβλήθηκα. Τὸ ἀρχαῖον «ἀποκάμνειν· σημαίνει τὸ ἀπειπεῖν καὶ ἀπαγορεύσαι καὶ ἀπογνώνα α ε» Ἐτυ. Μ. 488) «ἐάν τις ἀνδρεῖος ἢ καὶ μὴ ἀποκάμη ζητῶν» (Πλάτ. Μεν. 81).

ΓΑΝΑΔΑ. ἢ σκεπάζουσα τὴν γλῶσσαν λευκότης, ἢ διὰ μακρὰν δίψαν, ἢ ὡς σύμπτωμα ἀρρώστειας. Ὀνομάσθη γανάδα διὰ τὴν πρὸς τὰ γανώμενα ὁμοίωτα ἀπὸ τὸ γανῶ, γανεῖν· λευκαίνα «Γεγανωμένη· λελαμπρομένη» Ἡσύχ. (Πρβλ. Κορ. Ἀτακτα IV, 76).

ΕΜΠΥΟΝ καὶ ΟΜΠΥΟ, λέγει ὁ λαὸς μας καὶ σπανίως πύον. Ὁρος Ἱπποκρ. «... καὶ σπλήνα ἐμπυον ἔχοντι. (Νούσων τὸ Α' 8) «ὁκόσοι ἐμπυοι γίνονται...» (αὐτόθι 11—12 κλπ.).

ΠΛΑΤΗ. ἢ ὠμοπλάτη ὡς οἱ ἀρχαῖοι. «πλάτας· τὰς ὠμοπλάτας». Ἐρωτ.

ΣΤΡΑΒΟΣ. ὁ τυφλός κατὰ παραφθορὰν ἐννοίας ὁ ἀρχαῖος ἔρος στρεβλός.

ΤΣΙΜΠΛΑ. ἐσχηματίσθη ἀπὸ τὸ ἀρχαῖον σιπουσλή καὶ τοῦ -ε- συγκοπτομένου σιπλή, σιπλή· «σιφλὸς... κυρίως· ὁ ἐισωμένος τοὺς ὀφθαλμοὺς». (Κορ. Ἀτ. IV, 596).

ΤΟΜΑΡΙ. ὑποκορ. τοῦ τόμου, μεταφορικ. τὸ δέρμα ἐπειδὴ οἱ ἀρχαῖοι εἶχον τοὺς χάρτας οἱ ὅποιοι ἀπετέλουν τόμους ἀπὸ δέρματα.

ΓΕΡΟΣ. παραφθορά τοῦ ὕγιρός, γιερός, γερός.

ΧΛΩΜΟΣ. ὁ χλωρός, ἀρχαῖος ὄρος μὴ ἀνευρισκόμενος εἰς τὰ λεξικά. Ὁ Ἡσύχιος διέσπασε τὴν συγγενῆ λέξιν χλωνός, ἥτις παράγεται ἀπὸ τὸ χλός, χλοῦς· «χλόας· χλωρίασις, ὡρότης· ὡς λοιπὸν ἀπὸ τὸ χῶ, χρῶα παρὰ γόνται τὰ οὐσιαστικά χῶμα καὶ χρῶμα, οὕτως καὶ ἀπὸ τὸ χλῶ ἐγεννήθη οὐσιαστ. ἄχρηστον χλῶμος (ἢ χλωμότης) καὶ τὸ ἡμέτερον ἐπίθ. ὁ χλωμός. (Κορ. Ἀτακτα IV, 682).

ΠΑΓΩΝΩ. «μοῦ πάχωσε ἡ καρδιά μου, ἢ ἡ ψυχή μου» ὑπὸ τὴν ἐννοίαν μὲ ἐλύπησε κατὰ καρδία, ὡς οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον :

- τὸ τ' ἐπάχνωσεν φίλον ἦτορ (Ἡσίοδ. Ἔργα καὶ Ἡμ. 360)

- Λύπη παχνωθεῖσ' ἢ πὸ συμφορᾶς τινος; (Εὐρ. Ἰππόλ. 803)

ΞΕΡΝΩ. ὄρος Ἰπποκρατικός· «γαστήρ δὲ σκληρὴ γίνεται... καὶ τὴν κεφαλὴν βαρύνεται καὶ ἔξερα» (Π. Νούσ. Δ'. 23). Τὸ ξερῶ γίνεται ἀπὸ τὸ ἐξερῶ, ὡς τὸ περῶ ἀπὸ τὸ περάω.

ΦΑΓΑΝΑ. αὐτὸς εἶναι φαγάννα, δηλ. λαίμαργος, ἁπλοῦτος· «φάγος καὶ πότης» (Ματθ. ια, 19) ὄρα Σουῖδα εἰς λέξιν φαγόννα.

ΕΧΕ ΓΕΙΑ. ἔκφρασις ἀρχαία· «ἀλλ' εἰμι' οὐδ' ὀρίαινε». (Ἀριστ. ἐκκλησ. 477). Δηλ. ἐγὼ φεύγω· ἔχε ὕγειαν.

ΦΥΣΙΣ. «τοῦ πονάει ἢ φύσις του» λέγει ὁ λαὸς μας ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν γεννητικῶν ὀργάνων. Ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἀπαντᾷ καὶ εἰς τὸν Ἰπποκράτην ἐνίοτε. (Πρβλ. Ὑπ. VIII, 569). Εἰς τὴν Ιατρικὴν δὲν χρησιμοποιεῖται ὁ ὄρος οὗτος.

ΣΦΟΝΔΥΛΙ. καὶ ἡ λέξις αὕτη εἶναι ὁ ἀρχαῖος τοῦ Ἰπποκράτους σφόνδυλος. πρβλ. περὶ Φύσεως ὀστέων κεφ. 16. IX, 190. I., καὶ κεφ. 18.

ΜΑΣΧΑΛΗ. λέγει ὁ λαὸς μας, ὁμοίως καὶ ἡ ἀρχαία Ιατρικὴ (πρβλ. Σωφ. Ἔτυμ. Ὄρ. 100. Ἔτυμ. Μέγα 574, 195, 197, - 574, 199. Ὁ Ιατρικὸς σύγχρονος ὄρος εἶναι ὡς γνωστὸν ἄμασχαλάη.

ΤΡΑΠΕΖΙΤΗΣ. ὡς καὶ ὁ Σωρανὸς «ἔπιτοι καθάπερ αἱ τράπεζαι».

ΠΑΛΗΓΗ. διὰ τὸ τραῦμα, τὸ κτύπημα, παρὰ τὸ πλήσσειν. ὄρος Ἰπποκρατικὸς «ἦν ἔτι νεότεροι αἱ πληγαὶ ἕωσιν» Προρρητικὸν Β'. 14 LIT. IX, 38. «ἀλλ' ἐς τὸ βάθος τῆς πληγῆς σκέπτεσθαι» (αὐτόθι 15). Πρβλ. Ἰπ. IV, 218, 50—Πλάτ. Σοφ. 220 E «ὡς ἐτελεύτησεν ἐκ τῆς πληγῆς τοῦ τραύματος» Πλάτων. Νόμ. IX, 87. B).

ΣΥΝΑΧΙ. Ὁρος ἀπαντῶμενος μόνον εἰς τὴν λαϊκὴν Ιατρικὴν. Εἶναι ὁ σὺ ν α χ ο ς τοῦ Ἰπποκράτους, ὅστις δηλοῖ τὴν καταροὴν τῆς ρινὸς καὶ τοῦ λάρυγγος. «σύναχος γίνεται ὀκότεαν ἐκ τῆς κεφαλῆς ῥεῦμα (καταρροή) πούλι καὶ κολλῶδες ὡρον χειμερῖνην ἢ ἐαρινῆν ἐς τὰς σφαγιτίδας φλέβας ἐπιρροεῖ». Διαίτησ. Ὁξ.

ΛΥΣΣΑ. «λύσσεια ἐκ τοῦ κακοῦ του», τὸν ἔπιασε τὸ λυσσικὸν του «ἢ λύσσεια» ἢ «ἔχει μεγάλη λύσσα» δηλ. ὅτι ἔχει στιγμασίαν παραφροσύνην, μανίαν, ὡς ἀκριβῶς καὶ ὁ ἀρχαῖος ὄρος. «καὶ πρώτον δὴ ἀπὸ τῆς κοινοῦ ἄρξομαι μανίας ἢν δὴ λύσσην καλέομεν» Ἰπποκρ. Ἐπιστ. 18η τέλος.

Εἰς τὴν σύγχρονον Ιατρικὴν ὁ ὄρος οὗτος φέρεται μόνον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς λύσεως τῶν ζώων, ἥτις καὶ παρ' ἀρχαίους περιγράφεται «ἢ μὲν οὖν νοῦσος χαλεπή· ἐγὼ δὲ δοκέω καὶ ταύτην κοινήν μὲν εἶναι καὶ πᾶσι τοῖς ζώοις μεταδιδόμενην...» (πρβλ. Νέαν Ἐπιστ. Ἰπποκρ. H. DIELS HERMES LIII, 1918 σελ. 64 § 11 καὶ 14).

Εἰς τὸ περὶ μανίας κείμενον, ὅπερ ἀναγράφεται εἰς τὸν URBINAS 68, καὶ τὸν ὁποῖον δημοσιεύει ὁ H. DIELS εἰς HERMES LIII, 1918 σελ. 63 καὶ ἐξῆς γράφει περὶ λύσεως, δηλ. τῆς μανίας καὶ οὐχί τῆς νόσου τῶν ζώων. «ἢ μὲν οὖν νοῦσος χαλεπή... ὡς τε καὶ θεῖην νομίζεσθαι».

Ἡ τοιαύτη περὶ τῆς μανίας ἔκφρασις διεδόθη οὐχὶ διὰ τῆς Ιατρικῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ διὰ τῆς παραδόσεως κατ' εὐθείαν ἀπὸ τῆς Ιατρικῆς τῆς ὀμηρικῆς ἐποχῆς.

... μαίνεται ἐκπλάγως
καρτεροῖ ἔλυσσα δένυκεν

(Ἰλ. Θ. 239).

Καὶ ὁ Ἰπποκράτης ἐχρησιμοποίησε τὸν ὄρον συνάχιος ὑπὸ τὴν αὐτὴν σημασίαν. «οἱ δὲ λύσσα καὶ δειξίαι σπλάγχνων. (π. Ἀρχ. Ιατρικ. 42 Μητρ.).

Ὁ Ἡσύχιος γράφει «λύσα» μανία.

«λύσσης πνεύματι μάγῳ» Αἰσχύλ. Πρ, 883. Τὴν βακχικὴν μανίαν ὁ Αἰσχ. καλεῖ «ἐλαφρὴν λύσσαν». Ὁ Πλάτων τὴν ἐρωτικὴν μανίαν καλεῖ ἐρωτικὴν λύσσαν (Νόμ. 839 A. πρβλ. Θεόκρ. 3,47).

ΜΩΡΑ. «τὸν ἔπιασε μόρα» λέγει ὁ λαὸς προκειμένου περὶ ἀποχαυνομένου ἀνθρώπου. Ὁ ὄρος οὗτος εἶναι ὁ ἀρχαῖος μ ό ρ ω σ ι ς, ὅστις δηλοῖ τὴν συναπόλειαν μνήμης καὶ λογισμοῦ, «ἀπόλλυνται δὲ ἄμφω ταῦτα κλπ. (Γαλ. VIII, 8. 160, 161 καὶ CORP. MEDIC. GRAEC. V, 9, 2, σελ. 101).

ΖΑΛΑΔΑ. Τὸ ἀρχαῖον ζάλη, ζάλη πνευμάτων. Πλ. Τιμ. 43 C.

ΣΚΟΤΟΥΡΑ. Τὸ ἀρχαῖον σκοτόδινος, ἢ σκοτοδίνη.

«σκοτόδινο δ' ἔστιν, ἐπειδὴν ἅμα περιδινέσθαι δοκῇ τὰ βλεπόμενα ἢ τε τῆς ὄψεως αἰσθητοῖς ἐξαιφνης ἀπολείται, δοκούτων αὐτῶν σκοτίος περιεχέσθαι». Γαλ. XVIII B 677. Πρβλ. Πλάτ. Σοφ. 264 C. Νόμ. X. 892 E «τοῖς ὁμοίαις σκοτιώδεσ καὶ αἰδέεσ» Φαιδ. 81 B.

ΣΕΛΗΝΙΑΣΜΟΣ. Ἡ ἐπιληψία. Ἡ λαϊκὴ αὕτη ἔκφρασις προέρχεται οὐχὶ ἐκ τῆς συγχρόνου Ιατρικῆς, ἀλλὰ ἐκ τῆς ἀρχαίας.

Οἱ ἀρχαῖοι ἐξελάμβανον τὴν ἐπιληψίαν δηλ. τὴν ἱερὰν καλουμένην νόσον τοῦ Ἰπποκράτους, ὡς ἐξαρτωμένην ἐκ τῶν διαφορῶν τῆς σελήνης φάσεων ἐξ οὗ καὶ σεληνιασμός· «ἢ σελήνη τὰς τῶν ἐπιληπτῶν τηροῖ περιόδους» (Γαλ. IX, 903). «οἱ δὲ ἐπιληπτικοὶ παροξύνονται διὰ τὸ γενέσθαι πλησιφαῖ τὴν σελήνην» τοιαύτης δὲ γενομένης θερμαίνεται τὸ περιέριον καὶ ὑπὸ τῆς χλιαρᾶς θερμασίας χέονται αἱ

δαίαι καὶ οὕτως οὗτοι παροξύνονται ἀξούσης τῆς σελήνης· ληγοῦσης δὲ καὶ οὗτοι παύονται τοῦ παροξυσμοῦ»σχόλ. R. πρβλ. CORP. MED. GRAEC. I σελ. 30.

ΚΑΨΑ. Εἰς τὴν λαϊκὴν ἔκφρασιν δηλοῖ τὸν ὑπερβολικὸν πυρετὸν. Τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχει καὶ ὁ κ α υ σ ο ς τὸν ἀρχαῖον. «καύσος εἶδος πυρετοῦ μὲν ἔστι, τέτακται δὲ ὑπὸ μὲν Ἰπποκράτους ἐν τοῖς ὄξείσιν, ὑπὸ δὲ τῶν νεωτέρων οὐκέτι (Γαλ. εἰς Ὑπόμν. εἰς τὸ π. Διαίτ. ὄξ. Ἰππ. 13). καὶ «διὰ τὴν ἢ θερμοκρασίαν διακαίη τὸν ἄνθρωπον ἀπαντίον τε τὸ δίγος ἔχῃ». Ἐπομένως καύσος εἶναι καύμα, ὡς «ἢ κάψα τοῦ καλοκαιριοῦ» θερμοκρασία ἔντονος, ὑπερπυρεξία, συνεχῆς πυρετὸς συνοδευόμενος ὑπὸ μεγάλης δίψης καὶ ἀνησυχίας. (πρβλ. περὶ Παθῶν Ἰπ. § 6. VI. 214 L. καὶ § 11. Ἐπίσης Διαίτ. Ἰππ. K. Μητροπούλου σελ. 77 ὑποσ. 3 ἔκδ. Παπύρου).

ΘΕΡΜΗ. «ἔχω θερμὴ» «θερμάνθηκα» κ.ο.κ. προκειμένου περὶ διαλείποντος πυρετοῦ καὶ κυρίως περὶ ἔλονοσίας. Ὁ ὄρος προέρχεται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἰπποκράτους, οὐδόπως χρησιμοποιοῦμενος ὑπὸ τῆς συγχρόνου Ιατρικῆς. «Θ ἐ ρ μ α ι οὐκ ἔλιπον οὐδένα χρόνον» Ἐπιδ. Ζ'. § 27. Πρβλ. ἐντὸς τῶν Παθῶν. κλπ. 26 Lit. VII. εἰς. 232. «τὰ γὰρ σπλάγχνα αὐτῶν ξεραίνονται ὑπὸ τῆς θερμῆς» «ἢ θερμοσία, ὑπερβολὴ τῆς θερμότητος οἷσα ποιεῖ τοὺς πυρετοὺς» (Ἀριστ. Προβλ. παρὰ Στεφ. Θησαυρ.).

ΑΠΟΡΡΙΞΕ. «ἢ προβρίνα ἀπορρίξε» δηλ. ἀπέβαλε τὸ ἔμβρυον. Ὁ ὄρος εἶναι ἐπίσης Ἰπποκρατικὸς. «καὶ οὐ δύναται κρατεῖν ὑπὸ τοῦ βάρος τοῦ ἔμβρυον, ἀλλ' ἀπορρίγγεται». (Ἀφ. V, 45) δηλ. ρήγγυνται οἱ ὕμενες καὶ ἐξέρχεται τὸ ἔμβρυον.

ΑΝΑΚΑΡΟ. «δὲν ἔχω ἀνάκαρο γὰ τίποτα» «δὲν ἔχει ἀνάκαρο νὰ σηκώσει τὸ κεφάλι του». Ὁ λαὸς μας προκειμένου νὰ δηλώσῃ τὴν ἀδυναμίαν του νὰ ἐγείρῃ τὴν κεφαλὴν, ἕνεκα ἐξαντλήσεως ἢ ἀδιαθεσίας λέγει τὰς φράσεις ταύτας, χρησιμοποιοῦν τὸν ἀρχαῖον ὄρον ἀ ν ἀ κ α ρ ο, ὅστις δηλοῖ τὸ πρὸς τὰ ἄνω, ὡς τὸ ἐπίκαρ τὸ πρὸς τὰ κάτω (ὄρα Γαληνοῦ Ἰπποκρ. Γλωσσῶν ἐξήγησις). Λέξις σύνθετος ἐκ τῆς προθέσεως ἀ ν ἀ καί κ α ρ α, πρὸς κεφαλὴν, σηκώνω τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἄνω. Λέξις Ἰπποκρατικὴ καὶ ἀγνωστος εἰς τὴν σύγχρονον Ιατρικὴν ἐπιστήμην.

Η ΚΑΡΔΙΑ ΜΟΥ. «Μὲ ἔπιασε ἡ καρδιά μου» «λύθηκε ἡ καρδιά μου» λέγει ὁ λαὸς μας προκειμένου περὶ ἐντερικῶν διαταραχῶν καὶ κυρίως διαρροίας ἢ «ἔχω λυγμάρα στὴν καρδιά μου» δηλαδὴ εἰς τὸν στόμαχον, Ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς σημασίαν ἐχρησιμοποιοῦν εἰς πολλὰς περιπτώσεις καὶ οἱ Ἰπποκρατικοὶ τὸν ὄρον «καρδία» καὶ κυρίως «καρδιακὸν στόμιον τῆς γαστρῶς» κ.ο.κ. Ἐξ οὗ καὶ ὁ πόνος τοῦ καρδιακοῦ τοῦ στομάχου πόνος ἐκαλεῖτο καρδιωγμός. Ἐπίστευον δὲ οἱ ἀρχαῖοι ὅτι ἀπέθνησκον ἐκ συγκοπῆς τοῦ καρδιακοῦ στομίου τοῦ στομάχου, ὡς καὶ ἐκ συγκοπῆς τῆς καρδίας.

«ὅσπερ γὰρ τὸ κατὰ τὸν ὄρωκα σπλάγχνον, οὕτω καὶ πάμπολύ γε τοῖνονμα ἔστι παρ' αὐτοῖς... ὁ μὲν δὴ Νικάνδρος φθερεῖ πως φησίν.

... ἦν κραδίην ἐπιδέρριον, οἱ δὲ δοχλήν
κλειοῦσι στομάχιον.

Θουκυδίδης δὲ φθερεῖ καὶ ὁπότε εἰς τὴν καρδίαν (δηλ. στόμ.) στηρίξειεν, ἀντρέπετε τε αὐτὴν καὶ ἀποκαθάρσεις χολῆς πᾶσαι, ὅσαι ὑπὸ τῶν Ιατρῶν εἰσιν ὀνομασμένα, ἐπήεσαν, ὁ δὲ Ἰπποκράτης γυνὴ ἔκαρδιάλγειε καὶ οὐδὲν καθέστη πλὴν ἐς ροιῆς χυλὸν ἐπιπάσσοισα. Ἐπᾶντες οὗτοι δηλοῦσιν ἐναργῶς, τὸ στόμα τῆς γαστρῶς ὀνομάζεσθαι καρδίαν (Γαλ. V. 274—275).

Ἐξ οὗ καὶ ὁ πόνος τοῦ καρδιακοῦ τοῦ στομάχου πόνος ἐκαλεῖτο καρδιωγμός. Ἐπίστευον δὲ οἱ ἀρχαῖοι ὅτι ἀπέθνησκον ἐκ συγκοπῆς τοῦ καρδιακοῦ στομίου τοῦ στομάχου, ὡς καὶ ἐκ συγκοπῆς τῆς καρδίας.

Τὸ τῆς γαστρῶς στόμα, ὅπερ ὡς οἱ παλαιοὶ πάντες ὀνόμαζον καρδίαν, οὕτως οἱ νῦν ὀνομάζουσι στόμαχον (Γαλ. VIII, 339, 9).

ΜΑΡΑΖΩΣΕ. «ἔπαθε μαρασμός», «μαράζωσε ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια του» εἶναι αἱ λαϊκὰ ἔκφρασις. Οἱ ἀρχαῖοι ἐχρησιμοποιοῦν τὸν ὄρον μαρασμόν «μαρασμός» ἔστι φθορὰ ζῶντος σώματος ἐπὶ τὸ ξηρότερον». (Γαλ. VII, 666).

ΧΑΣΜΟΥΡΙΣΜΑ. ὁ ἀρχαῖος ὄρος χάσμη.

ΒΡΑΧΝΑΔΑ. ὁ ἀρχαῖος ὄρος βράγχος.

ΦΑΓΟΥΣΑ. Ὁ λαὸς μας διὰ τὰς δυσειδεῖς διαβρώσεις τῶν μαλακῶν μορίων τοῦ προσώπου ἢ ἄλλων μερῶν τοῦ σώματος, λόγω καρκίνου, σιφιλίδος, φυματιάσεως, λέπρας κ.λ.π. χρησιμοποιοῖ τὸν παραστατικώτατον ὄρον -φ ά γ ο υ σ α, ὅστις ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν ἀρχαῖον φ α γ έ δ α ι ν α «φαγεδαίνας δ' ἔστι λέγει (δηλ. ὁ Ἰπποκρ.) τὰ διαβιβρωσκόμενα τῶν ἔλκων, ἃ δὴ καὶ φαγεδαίνικα καλοῦσιν οἱ παλαιοὶ τῶν Ιατρῶν». (Γαλ. III, 41).

ΤΑΝΕΙΜΑ. «ἔχει τανειτό» λέγει ὁ λαὸς προκειμένου περὶ τῶν δυσεντερικῶν διαταραχῶν. Ὁ ἀρχαῖος ὄρος εἶναι «τεινεσμός».

ΣΟΥΡΡΣΙΜΟ. ἦτοι διάρροια, παραφθορὰ τοῦ ἀρχαίου ὄρου «σ ο σ ε ρ μ ό ς» «συσερμούς» δὲ ἐκάλλον οἱ παλαιοὶ τὰς μετείας κενώσεις». (Γαλ. XVIII. A 48).

ΓΑΡΓΑΛΙΕΜΑΙ. «γαργάλισμα, ὁ ἀρχαῖος γαργαλισμός». «Γάργαλος καὶ γαργαλίσει καὶ γαργαλισμός, γάργαρος, γαργαρίζει. λέγεται ἐρωστικὸς». Ἐρωτιανός.

ΛΙΜΑ. «τὸν ἔπιασε λιμά», δηλ. ἀκόρεστος δρεξίς. Ὁρος Ἰπποκρ. (Ἀφορ. I, 21) «δουλιμός οὐ δεῖ πονεῖν». Τοῦτο τὸ πάθημα ἐχόντων δρεξίν σφοδρὰ καὶ ἀπανστον οἰτιῶν, ἦν ἔνιοι τῶν Ιατρῶν ὀνομάζουσι κυνώθη». (Γαλ. XVII B, 499).

ΓΓΑΣΡΩΜΕΝΗ. έγγαστρία κλπ. ὄροι προελθόντες ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐκφράσεως «ἐν γαστρὶ ἔχειν», γαστήρ δὲ ἐνταῦθα εἶναι ἡ μήτρα.

ΧΩΝΕΥΩ. «δὲ χωνεύει καλά» λέγει ὁ λαός μας προκειμένου περὶ τῆς κακῆς πέψεως. Καὶ ἡ ἐκφρασις αὕτη προέρχεται ἀπὸ ἀρχαιοτάτας ἐκφράσεις καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης. Χωνεύω δηλοῖ τὴν εἰς χυλὸν μεταβολὴν τῶν τροφῶν. Οἱ παλαιοὶ ἔλεγον πίσσω, πέττω ἢ πέπτω, τὸ δὲ χωνεύω ἐσήμαινεν εἰς ἐκείνους ἀναλύω διὰ τοῦ πυρός εἰς τὴν χωνύην καὶ ἐχρησιμοποιεῖτο ὁ ὄρος κυρίως εἰς τὴν διάλυσιν διὰ τοῦ πυρός τῶν μετάλλων, ἡ αὕτη δὲ σημασία ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ τῆς ἀναλύσεως τῶν βρωμάτων ἢ ὁποῖα συντελεῖται εἰς τὸν στόμαχον. Ἀρχαῖοι ἀνατομικοὶ ὠνόμασαν τὸν ἰσοφάγον καὶ τὸν στόμαχον χωνύην (κ. χωνίον), κινήθεις ἀπὸ τὸν Ἴπποκράτη ὅστις πρῶτος παρετήρησεν τὴν ἀνάλογον τοῦ μέρους τούτου μὲ τὸ χωνίον «ὃ γὰρ στόμαχος ὁκοῖον χωνός καὶ ἐκδέχεται τὸ πλῆθος καὶ ἄσσα προσαιρούμεθα» § 2 IX, 78. Littre (πρβλ. Κοραὴ ΑΤΑΚΤΑ Β, 392).

ΓΟΥΡΓΟΥΡΙΣΜΑ. «ἔχω γουρurίσματα τῆς κοιλιᾶς» ἦτοι βορβορυμοὺς, ὅπερ δηλοῖ τὸν ἦχον τῆς κοιλιᾶς (πρβλ. Ἰπ. Προγν. § 11—II, 138 Littre «ἡ κοιλὴ διαβορβορῶσα» (Ἰπ. Προγ. Α', § 109 -γ, 544 L).

Οἱ ὄροι οὗτοι προκύπτουν ἐκ τοῦ μορμύρω, τὸ σημαίνει τὸν ἦχον τοῦ ρέοντος ὕδατος, ἐξ οὗ καὶ τὸ κοινὸν μουρμουρίζω.

Τὸ δὲ γουρurίζω καὶ γουρurίσμα προήλθον ἐκ τοῦ ὄρου βορβορυμὸς διὰ τῆς μετατροπῆς τοῦ -β- εἰς -γ-.

ΑΡΡΩΣΤΙΑ, ΑΡΡΩΣΤΟΣ. Τὸ ἀρχαῖον ἀρρωστία, ἡ νόσησις (Πλάτων. Πολ. II, 395 Β) «πάθη τε καὶ ἀρρωστήματα καὶ νοσήματα» (Γαλ. V, 438.) Ἡ ἐπιστημονικὴ ἱατρικὴ σήμερον σπανίως χρησιμοποιεῖ τοὺς ὄρους τούτους.

ΦΘΙΣΙΣ. Τόσον ὁ λαός μας ὅσον καὶ οἱ Ἀρχαῖοι καὶ ἰδίως οἱ Δωρικῆς καταγωγῆς ἐκάλουν τὴν φυματίωσιν φθίσιν, ἐνῶ ἡ ἐπιστημονικὴ ἱατρικὴ σπανίως χρησιμοποιεῖ τὸν ὄρον τοῦτον καὶ κυρίως διὰ τοὺς εὐρισκομένους εἰς τὸ τελευταῖον στάδιον τῆς νόσου.

«φθίσις ἐστὶν ἐλκωσις τοῦ πνεύμονος ἢ θώρακος ἢ φάρυγγος, ὥστε βήχας παρακολουθεῖν καὶ πυρετὸς βληχρὸς καὶ συντήκεσθαι τὸ σῶμα». (Γαλ. XIX, 419.)

«ἦν ἰδίως ὀνομάζουσιν οἱ Ἕλληνας καὶ μάλιστα αὐτῶν οἱ Ἀθηναῖοι φθόην. ταύτην νῦν ὁ Ἴπποκράτης (Ἄφορ) Ζ. I.) ὀνόμασε φθίσιν, ἐπὶ πνεύμονος ἐλκώσεσιν ἀνάτοις, γιγνομένης ἅπαντος τοῦ σώματος ἰσχνότητος μετὰ πυρετοῦ λεπτοῦ» (Γαλ. XVIII A, 116).

Ἐκτὸς τῶν ἱατρικῶν τούτων ὄρων καὶ ἐκφράσεων, οἵτινες ἔφθασαν εἰς τὸν λαόν μας οὐχὶ ἐπαναλαμβάνομεν, διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς ἱατρικῆς, ἀλλὰ διὰ τῆς παραδόσεως, ὅπερ δηλοῖ ἀπεριφράστως τὴν συνέχειαν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, ὑπάρχουν ἐν χρήσει εἰς τὴν λαϊκὴν μας ἱατρικὴν καὶ διάφοροι θεραπευτικοὶ τρόποι καὶ δοξαῖαι τὸ πρῶτον ἀνευρισκόμενοι εἰς τὴν ἀρχαίαν ἱατρικὴν καὶ μὴ χρησιμοποιούμενοι οὔτε ἐπὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἱατρικῆς, οὔτε ὑπὸ γειτονικοῦ τινος λαοῦ, ἐξ οὗ ἦτο δυνατὴ ἡ μετάδοσις.

1. Αἱ ΣΙΚΥΑΙ. (κ. βεντοῦζαι) λίαν ἐν χρήσει εἰς τὸν λαόν μας. Ὁ θεραπευτικὸς οὗτος τρόπος, ὡς γνωστόν, συνιστᾶται ἐνθέρμως ὑπὸ τοῦ Ἴπποκράτους. Εἶχον μάλιστα κατασκευασθῆ ποικίλα εἴδη σικυῶν, καὶ διάφορα μεγέθη. Τὴν περιγραφὴν καὶ τὸν τρόπον ἐνεργείας τῶν σικυῶν περιγράφει ὁ Ἴπποκράτης εἰς τὸ περὶ Ἰητροῦ ἔργον του ὡς ἔξης: «Σικυῶν δὲ δύο τρόποι εἶναι χρησίμοι. Ὅτε μὲν ὀδύνη (καταρροή) ξυνοσηκὸς πόρρω τῆς ἐπιφανομένης σαρκός, τὸν μὲν κύκλον αὐτῆς εἶναι δεῖ βραχύν, αὐτὴν δὲ μὴ γαστροῦδη, προμήκη τὸ πρὸς τὴν χεῖρα μέρος, μὴ βραχέα τοιαύτην γὰρ οὕσαν ἐλκεῖν ἐς ἰθὺ ξυμβαίνει καὶ τοὺς ἀρροῦστας ἰχῶρας καλῶς ἀνασπᾶσθαι πρὸς τὴν σάρκα τοῦ δὲ πόνου πλείονος κατασκευασμένου τῆς σαρκὸς τὰ μὲν ἄλλα παραπλησίην, τὸν δὲ κύκλον μέγαν... (κεφ. 7 ἐκδ. SMG.)... μέγθος δὲ σικυῆς τί χρησίμοι, στομάζεσθαι χρὴ πρὸς τὰ μέρη τοῦ σώματος, οἷς ἂν δέη προσβάλλειν». (αὐτόθι) καὶ εἰς τὸ π. Ἀρχ. ἱατρ. κεφ. 21: «... τοῦτο δὲ αἱ σικυαὶ προσβαλλόμεναι ἐξ εὐρέος εἰς στενώτερον συνηγμέναι πρὸς τοῦτο τετεχνήται πρὸς τὸ ἐλκεῖν ἐκ τῆς σαρκὸς καὶ ἐπισπᾶσθαι...».

2. Η ΚΑΘΑΡΣΙΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑ ΚΑΘΑΡΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΦΑΙΜΑΞΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗΝ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΕΩΣ. Ἐκ παραδόσεως ἐπικρατεῖ εἰς τὰς λαϊκὰς ἰδίαι τάξεις ὅτι ἡ λήψις καθαρτικοῦ καὶ ἀφαιμάξεων κατὰ τὴν ἀνοιξιν, ὅποταν οἱ χυμοὶ κυκλοφοροῦν ἐντατικῶς, ἀποτελοῦν προληπτικὸν ἀπαραίτητον μέτρον διὰ τὴν διατήρησιν τῆς υγείας. Τοῦτο συμφωνεῖ ἀπολύτως πρὸς τὰς ἀντιλήψεις τοῦ πατρὸς τῆς ἱατρικῆς ὅστις λέγει εἰς τοὺς Ἀφορισμοὺς του Τμ. ΣΤ. «Κατὰ τὴν ἀνοιξιν εἶναι προτιμώτερον νὰ προβαλῶμεν εἰς ἀφαιμάξεις καὶ νὰ χορηγῶμεν καθαρτικά.»

(Τὸ τέλος εἰς τὸ ἐπόμενον)

Κ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Πρὸς ἅπαντα τὰ μέλη

τοῦ Οἰκοδομικοῦ καὶ Κτηματικοῦ Συνεταιρισμοῦ

“ΑΙΞΩΝΗ”

Φέρομεν εἰς γνῶσιν ὑμῶν, ὅτι κατόπιν διενεργηθέντος διαγωνισμοῦ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ρυμοτομικοῦ διαγράμματος τῆς «Αἰξωνῆς» ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἡ ἐργασία ἀνετέθη εἰς τὸν μηχανικὸν - τοπογράφον κ. Τιμ. Βισβίτζην, ὅστις ἤρχισεν ἤδη ἐργαζόμενος μετὰ τοῦ συνεργείου του. Κατὰ τὴν διακήρυξιν ἡμῶν καὶ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν εἰδικῶν, ἡ ἐργασία αὕτη θὰ ἀπαιτήσῃ ἑβδομήκοντα (70) ἐργασίμους ἡμέρας.

Ὅθεν τὸ Διοικητικὸν καὶ τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον, μετὰ τῆς «Ἐπιτροπῆς Διανομῆς», τῆς ἐκλεγεῖσης ὑπὸ τῆς Γεν. Συνελεύσεως τῆς 25ης Μαΐου ἐ.ε., συναπεφάσισαν

1) Ὅπως εὐθὺς μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀνωτέρω ἐργασίας ἐφαρμογῆς τοῦ ρυμοτομικοῦ διαγράμματος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ὀροσημάνσεως τῶν οἰκοπέδων συγκληθῆ ἰδικοὶ συνέλευσις πρὸς **διανομὴν τῶν οἰκοπέδων**.

2) Εἰς τὴν διανομὴν θὰ λάβουν μέρος μόνον οἱ ἔχοντες δικαίωμα πρὸς τοῦτο, ἦτοι μόνον οἱ **ταμιακῶς ἐν τάξει**.

Ὅθεν εἰδοποιοῦμεν **διὰ τελευταίαν φορὰν** τοὺς συνεταίρους, ὅπως σπεύσουν νὰ ἐξοφλήσουν μέχρι τῆς 1ης Ὀκτωβρίου ἐ.ε. τὰς πάσης φύσεως ὑποχρεώσεις των (ἦτοι ἀξίαν οἰκοπέδου, συνεταιρικὴν μερίδα κλπ.) πρὸς τὸν συνεταιρισμόν, διὰ νὰ λάβουν μέρος, μετὰ τῶν ταμιακῶς ἐν τάξει συνεταίρων εἰς τὴν **διανομὴν τῶν οἰκοπέδων**. Τονίζεται ὅτι οἱ μὴ ἐμπροθέσμως συμμορφούμενοι θὰ ὑποστοῦν τὰς συνεπείας τοῦ νόμου καὶ τοῦ καταστατικοῦ, ἀντικαθιστάμενοι δι' ἄλλων.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 29 Αὐγούστου 1952

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩΣΗΦ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Α. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Τὰ Μέλη

Τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον

Ἡ Ἐπιτροπὴ Διανομῆς

